

„Szeretetüzenetek” a régi-új hatalomtól

A kampányban még durván hangoskodó, ám a kormányzásra már készülő baloldali vezető politikusok beszédeinek visszatérő motívuma az árok betemetésére és a társadalmi megosztottság megszüntetésére irányuló törekvés hangoztatása lett. Összeállításunkban azt vizsgáljuk, miként tükröződött ennek a szándékknak az ellenkezője a választások óta eltelt időszakban.

MEGYERI DÁVID

Ha azonban összevetjük a fenti szándéknyilatkozatokat a többi politikusi felszólalással, finoman fogalmazva is jóval árnyaltabb kép bontakozik ki. Nézzük a tényeket! Medgyessy Péter, a szocialisták miniszterelnök-jelöltje már a választások második fordulóját követő napon felszólítja az Orbán-kormányt: ne tűnjenek el dokumentumok. Arra is nyomatékosan felszólít, hogy a leköszönő kabinet tartózkodjon a hosszabb távú szerződések megkötésétől, miként a privatizációs döntésektől is. Emlékeztetőül: négy évvel ezelőtt a kormányalakításra készülő polgári koalíció a két utóbbi kérést – igaz, lényegesen udvariasabb formában – szintén megfogalmazta, ám az iratmegsemmisítések szándékával nem gyanúsította meg a távozó Horn-Kuncze-kabinetet.

Medgyessy a május 1-jei majálison megismétli: azt üzeni a jobboldalnak, hogy nyugodjon bele a választások elvesztésébe, ne kezdjen bele újabb osztogatásokba, mivel nincs már joga a nemzeti vagyon eladásához. Ugyanott Kovács László még erősebb kifejezést használ: az állami vagyon elherdálásával vádolja meg a polgári kormányt. Kuncze Gábor, az SZDSZ elnöke az állami földek kormányzati eladásával kapcsolatban ugyanakkor úgy fogalmaz: „Jól működő, stabil democráciákban egy bukott kormány már nem az állami vagyon széthordásával, a közpénzek elherdálásával és nem is a következő kormányzati ciklus megterhelésével kell hogy az idejét töltse.” Magyar Bálint ennél is erőteljesebb szavakat használ: a magyar gazdák földhétségénél csak a Fidesz vagyonétsége nagyobb. Ő is úgy véli, hogy a kormány hátralévő napjaiban az állami vagyon és a közpénzek milliárdjait teszi zsebre. Az SZDSZ-es politikus konklúziója: a kormányuléseket lehetne a Kis Rabló étteremben is tartani, mivel szerinte a kormány végnapjait ez az elnevezés írja le a legpontosabban.

Az általánosságban megfogalmazott gyanúsítások természetesen a kilátásba helyezett retorziók emlegetésével is párosulnak. Május 5-én, a választások végeredményének kihirdetési napján Kovács László már nemcsak az iratmegsemmisítésekkel kapcsolatos vádjait ismétli meg, de az igazságszolgáltatással (!) szemben is igényeket fogalmaz meg: elvárják, hogy vonja felelősségre a bűnösöket. A vádak általánosságban való megismétlése után Kovács László a május 12-i rendkívüli pártkongresszuson nyilatkozik a legegységelműbben szándékaikról. Mint mondja: nem lesz boszorkányüldözés, de nem lesz szabad elvonulás. Lendvai Ildikó a múlt héten feltételezéseik végeredményeit is közli: az Orbán-kormány 650 milliárd forintot „tapsolt el”, részint kötelezettségvállalások, részint a Fidesz közeli cégeknek juttatott támogatások formájában. Természetesen ő is kivizsgálást, törvényi szigort és fellépést emleget.

Az MSZP–SZDSZ nem csupán az igazságszolgáltatás felé fogalmazta meg elvárásait. Lamperth Mónika szocialista belügyminiszter még nemrégiben csak utalt arra, hogy a köztisztviselők szakmai alkalmasságát megvizsgálják, ám Kiss Elemér, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter a múlt hét végén már nem köntörfalazott: a főtisztviselői kart meg kívánják „rostálni”, mivel többen közülük a Fidesz-kormány bizalmi embereinek számítottak. Az előzmény is tanulságos: az állami földeknek a gazdák számára történő eladásával kapcsolatban Kis Zoltán, a szabad demokraták agrárpolitikusa a köztisztviselőket saját érdekükben óvta, hogy bármilyen módon közreműködjenek az ügyletben.

Természetesen logikus, hogy a baloldali pártpolitikusok a gazdálkodók között is felfedezik a Fidesz-közeliséget. Németh Imre, az MSZP agrárminiszter megdöbbenőnek nevezi, hogy a kormány a klientúrájának akar földet szerezni, s a potenciális vevőket narancsbárókként aposztrofálja.

A baloldali politológusok szerint is nehezen tudták „kezelni” azt a tényt, hogy nem csupán a két forduló közt, de a választások után is hatalmas számban jelentek meg fiatalok a polgári oldal nagygyűlésein. Velük, s a rendezvényeken megjelentekkel szemben csak látens, burkolt figyelmeztetéseket fogalmaztak meg. Fellépésüket fiatalságuk számlájára írták, ám látványosan hallgattak az ellenérdekelte politikusok, amikor **Eörsi István**, az SZDSZ író-politikusa a fasizmus iránti lelki igényt vélte felfedezni a soraikban. Márpedig **Eörsi** az SZDSZ alapítója, s presztízse állítólag igen komoly a baloldalon, így véleménye nem lehet pusztán „írói munkásságának” a része.

Természetesen az MSZP érvrendszerében a negatív tendenciák mögött a Fidesz áll, amely úgymond az „utcai politizálással” felkorbácsolja az indulatokat. Átvéve **Eörsi** terminológiáját, a Vezér megjelenését akarják láttatni, s Kovács László odáig is elmegy, hogy – furcsa morális csavarral – egykori baloldali politikustársához, *Milosevicshez*, máskor pedig bukott diktátorhoz hasonlítsa *Orbán Viktort*.

A baloldal által a társadalom felé küldött üzenetekben nyomon követhető az a stratégia, hogy aki szerintük valamiféle szolgálatot tett az Orbán-kormánynak, ne érezhesse magát biztonságban. Még kormányra kerülésük előtt kinyilvánították, váltást akarnak a Nemzeti Színház élén. A közszolgálati televízió elnökét már a választások másnapján lemondásra szólítják föl. Bár a terv még csak terv maradt, *Pető Iván* egy interjúban leszögezi: a televízióban „nem úszhatják meg a felelősségre vonást”. *Polt Péter* legfőbb ügyész szintén „üzenetet” kap. Amikor arról kérdezik az MSZP elnökét, tervezik-e az elmozdítását, Kovács hangsúlyozottan kitérő választ ad.

Ismeretes: az Országos Választási Bizottság – amikor a töredék szavazatok számításával kapcsolatos beadványról nem akartak annak tanulmányozása nélkül döntenet – szintén nyomdafestéket csak módjával tűrő bírálatokban részesült. Emlékezetes: *Kuncze Gábor* SZDSZ-elnök jogi gengszterizmussal vádolta a választások tisztaságán örökös független testületet, de szinte minden baloldali politikus egyetértett abban: a Fidesz manipulációja áll a háttérben. A választásokkal kapcsolatos jogorvoslati kérelmekre, majd a szavazatok újraszámolására vonatkozó igények kapcsán szintén visszatérő, állandó az MSZP–SZDSZ vádja: minden kezdeményezés mögött a volt kormányzat áll, amely nem tud belenyugodni a vereségbe. Igaz, a Fidesz politikusai ezt konzekvensen cáfolták, ám a baloldal érvrendszerét mindez jótányit sem mozdította el. Ugyanígy nem tudták tényekkel alátámasztani Kovács Lászlónak azt a vádját, hogy a Fidesz MSZP-s politikusokat akarna megvásárolni a csekély parlamenti különbség miatt. Konkrétumok éppúgy nem hangzottak el, mint amikor a szocialista pártelnök azzal gyanúsít, hogy a legnagyobb kormánypárt ál baloldali kampányanyagot akar terjesztetni a kampány csendjében.

Az MSZP–SZDSZ deklarációik szerint nyugalmat és békét kíván. Igaz, miközben négy éven keresztül hatalmi arroganciával vádolta a polgári kormányt a baloldal, már hatalomra kerülése előtt – külső szemlélők számára is – baljós üzeneteket küldözött. Adalékul szolgál ehhez Medgyessy Péternek a *Die Welt* számára adott interjúja, amely a berlini vélemények szerint sem mindenben tükrözi az „új stílust”. Medgyessy ugyanis úgy fogalmaz: „Nem volt (Orbán) számára egyszerű, Magyarországon is kicsi, ő is kicsi, és ennél fogva az ember néha túl magasra szeretne kapaszkodni.” Irányadó lehet az új stílus tekintetében Kovács megnyilatkozása is. Ő ugyanis nemrégiben úgy vélekedett: az Orbán-kormány az érzelmeket nacionalista, demagóg populizmussal korbácsolta fel. Hozzáfűzte: reméli, hogy Magyarországnak soha nem lesz olyan kormánya, amely ilyen mélyre süllyed a hazudozásban.